

+

Homilie op 27-3-2022, 4^e Zondag van de Veertigdagentijd, lezingen van Jaar A.

Dierbaren,

“Toen wierpen ze hem buiten” (Joh 9,34). Zo ver kwam het. De blindgeborene werd door de Farizeeën buiten geworpen, weg van de gemeenschap van het Joodse volk. De evangelist Johannes spreekt ook op een andere plaats over ‘buiten werpen’: in zijn eerste brief. Daar staat in de Willibrordvertaling: *“De volmaakte liefde drijft de vrees uit”*, maar heel letterlijk staat er in het Grieks: *“De volmaakte liefde werpt de vrees buiten” (1 Joh 4,18)*. En is het nu niet opmerkelijk, dat heel ons evangelie ervan getuigt, dat de blindgeborene zelf buiten geworpen wordt, precies omdat hij, in zijn grote liefde, de vrees buiten had geworpen? Heel anders dan zijn ouders, die *“bang waren voor de Joden, want de Joden hadden reeds afgesproken dat alwie Hem” – Jezus – “als Messias beleed, uit de synagoge gebannen zou worden” (Joh 9,22)*. Daarom hadden ze geantwoord: *“wij weten, dat dit onze zoon is, en dat hij blind is geboren, maar hoe hij nu zien kan, weten we niet; of wie zijn ogen geopend heeft, wij weten het niet” (Joh 9,20-21)*.

Zeggen, dat je niet weet wat je ten diepste wél weet, of dat je weet, wat je helemaal níét weet: dat komt in ons evangelie van vandaag volop voor. Behalve de ouders van de blindgeborene doen ook de Farizeeën dit uitdrukkelijk: *“Wij weten dat die man” – Jezus – “een zondaar is” (Joh 9,24; vgl. 8,46)*. *“Wij weten, dat God tot Mozes gesproken heeft, maar van deze weten we niet waar Hij vandaan is” (Joh 9,29)*.

Hiertegenover staat de blindgeborene, die gewoon, recht door zee, zegt wat hij weet of niet weet. Als er gevraagd wordt: *“Is dat niet de man die zat te bedelen?”* zegt hij: *“Ik ben het” (Joh 9,8-9)*. Op de vraag *“Hoe zijn dan uw ogen geopend?”* antwoordt hij kort en goed: *“De man die Jezus heet maakte slijk, bestreek daarmee mijn ogen, en zei tot mij: ga naar de Siloam en was u. Ik ben dus gegaan, waste mij en kon zien” (Joh 9,10-11)*. En als ze dan vragen: *“Waar is die man?”*, is zijn antwoord simpelweg: *“Ik weet het niet” (Joh 10,12)*. Geen enkele poging om interessant te doen, om zichzelf groter te maken dan hij is. Gewoon de simpele, onopgesmukte waarheid. Maar wat is die mooi!

Als hij bij de Farizeeën wordt gebracht, is hij zelfs nog iets spaarzamer met zijn woorden: *“Hij deed slijk op mijn ogen, ik waste mij, en ik zie” (Joh 9,15)*. En als ze dan vragen: *“Wat zegt gijzelf van Hem, daar Hij u toch de ogen geopend heeft?”* volgt zijn prachtige getuigenis: *“Het is een profeet” (Joh 9,17)*,

dat wil zeggen: iemand die spreekt namens God. Hij weet, aan wie hij zich heeft toevertrouwd, door wie hij zich de ogen heeft laten bestrijken met slijk, om ze door Hem te laten herscheppen, zoals Hij ook de ogen van de eerste mens uit slijk, uit leem, geschapen had (vgl. *Gen 2,7*). De blindgeborene weet, aan wie hij heeft gehoorzaamd, toen hij voor schut liep met zijn besmeurde ogen, op weg, op de tast, naar het water van de Siloam. Wat de mensen mochten denken of zeggen, het interesseerde hem niet. Ze zeiden zo veel, zelfs de apostelen: “*Rabbi, wie heeft gezondigd, zichzelf of zijn ouders, dat hij blind geboren werd (Joh 9,2)?*” Hij heeft Jezus horen zeggen: “*Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht der wereld*” (*Joh 9,5*). Hij heeft zich gewassen, en hij kon zien. Dat heeft zijn leven totaal veranderd, en daarvan zal hij blijven getuigen. Als de Farizeeën, met heel hun kennis van de Wet, hem intimiderend zeggen: “*Geef eer aan God. Wij weten dat die man een zondaar is*”, laat hij zich niet van de wijs brengen, maar zegt: “*Of Hij een zondaar is, weet ik niet. Één ding weet ik wel: dat ik blind was, en nu zie*” (*Joh 9,24-25*). En als de Farizeeën dan opwerpen, dat zij niet weten, waar Jezus vandaan is, komt tenslotte dat prachtige, dat stralende, dat lichtende getuigenis: “*Dit is toch wel wonderlijk, dat gij niet weet vanwaar Hij is, en Hij heeft mij nog wel de ogen geopend. Wij weten, dat God niet naar zondaars luistert, maar als iemand godvrezend is en zijn wil doet, dan luistert Hij naar zo iemand. Nooit in der eeuwigheid heeft men gehoord, dat iemand de ogen van een blindgeborene heeft geopend. Als deze man niet van God kwam, had Hij zo iets nooit kunnen doen*” (*Joh 9,30-33*). Een onweerlegbaar sterk getuigenis, geschraagd door het woord van de Schrift (vgl. *Job 27,9; Ps 34,16-18; 37,17; 66,18; 145,19; Spr 15,29; Jes 1,15; 35,5; Joh 9,16*). Deze eenvoudige, ongeletterde man laat hier overduidelijk zien, wie de echte blinden zijn: niet hij, maar zijn tegenstanders.

Maar die hebben het nog altijd niet begrepen: “*Zijn ook wij soms blind?*”, vragen ze Jezus. Waarop Hij antwoordt: “*Als gij blind waart, zoudt gij geen zonde hebben, maar nu gij zegt: wij zien, blijft uw zonde*” (*Joh 9,40-41*). Er is een zondige verblinding van het hart, en er is een blindheid van de ogen die helemaal niets met persoonlijke zonde van doen heeft, maar een delen is in Christus’ kruis.

Dierbaren, moge de Heer ons bewaren voor het ziende blind zijn. Mogen wij steeds meer leven als kinderen van het licht (vgl. *Ef 5,8*), totdat ook wijzelf eens, van aangezicht tot Aangezicht (vgl. *Ex 33,11*), tegenover de Mensenzoon zullen mogen staan, en Hem mogen zien zoals Hij is (vgl. *Joh 9,37; 1 Joh 3,2*). Amen.